

Alexander Lange

Adamstuen, 16.2.1957.

Xjere red. Kringlebotn:

Pi selveste Jøssingfjorddagen sender jeg deg den entakelig viktigste dokumentasjon som heter Skodvins siste bok og det stenografiske referat av doktordisputasen.

Du vil finne den lang. Men det som er av vesentlig og blivende betydning kan etter min oppfatning aldri bli for langt i vårt blad.

Gewuten vil det glede Skodvin, Sverre Steen og Reidar Wang og de kretser som sognet til disse (samt Sverre Hartmann at halfall F.O.L. bringer disse vesentlige dokumentasjoner.

Hvis du ikke vil ta artikkelen i ett nummer, tror jeg at jeg vil trekke den tilbake.

Hvis du tar den må dum forsyne den med kraftige mellentitler. Håper at du heller ikke har skjært min anmeldelse av Agner Mykles bok.

Med venlig hilsen

det på en fyldestgjørende måte.

Det jeg først og fremst savner, er en kartlegging av kildematerialet som er funnet, og av det som er gått definitivt tapt. Det finnes nokså mange arbeider som prøver å kartlegge kildematerialet også for Norges vedkommende. Doktoranden overhode ikke innlatt sig på den oppgaven, og vi er derfor ute av stand til å vurdere i hvilken utstrekning han selv har benyttet sig av tilgjengelig materiale. Men ut over det måtte man kreve av doktoranden, at han har forsøkt å vurdere deres kildemessige verdi.

JEG KAN NEVNE ROSENBERGS DAGBOK. JA, ER DET EGENTLIG EN DAGBOK? Han har ført inn ting som kan støtte opp om hans egen fengslighet. Han har notert, med mange unøyaktigheter, men jeg har inntrykk av at doktoranden nokså kritisk kløst har benyttet sig av dagboken, og er kommet ilde ut med anbringelse av tidspunkter, og er kommet til å fastslå som kjennsgjerninger, konferanser som faktisk ikke har funnet sted, og gir detaljer av hva som har foregått på disse konferanser.

Jeg vil videre nevne en vesentlig kilde. Det er "Führer-konferanser", som er gjengitt i Annual Digest. Jeg har kunnit skaffe mig opplysninger om dette materiales verdi. Det viser sig at det ikke er referater i streng faststand...

Doktoanden har benyttet en meget viktig kilde, dr. Delbrügges nedtegnelser til bruk for Undersøkelsekomisjonen.

Jeg skal få lese hva dr. Delbrügge sier:(Refererer).....

Alttså her har D. med klare ord gitt uttrykk for at han overhode ikke har noe skriftlig fundament for sine nedtegnelser

....

Skodvin:

.... Spørsmålet er da:Hva skal vi ta med av alt dette? Jeg har tatt et standpunkt som syns mylig selv sagt kan diskuteres, men i praksis ikke, nemlig at når man i et førstegangs arbeid skriver om et stort emne, må man ta frem bærende punkter. Alt må skrives med den tanke at det må komme nye arbeider. En kan ikke stille det krav

XVIII.

at dette skal bli staende som det eneste og endelige. Heller ikke man stiller sitt idealmål at alle hovedpunkter skal bli staende, men at i hvert fall de fleste skal være forsvarlig over underkant....

Det som legmannen kalder den historiske sanhet kan stådig få et nytt utseende. Jeg har også voktet mig for å påstå at dette skal være et grunnleggende arbeid.

Så er det spørsmål om kildematerialet.

Jeg mener at jeg har kartlagt så godt jeg har kunnet. Med hensyn til spørsmålet om hva jeg har tatt med og ikke tatt med, så må jeg si at jeg hadde ikke riktig ventet å bli fortolket slik at jeg skulle ha sett ukritisk på Rosenberg. Tvert imot har jeg tatt mig i nakken og sagt at "nu må det ikke lyse igjennem at jeg ser med slik skepsis og kritikk på Rosenberg."...

Hartmann:

Men her skal man ikke bare bygge med døde byggematerialer. Vi må også utnytte de levende sentrale kilder. Når det gjelder ditt arbeid vil jeg i første rekke henvise til slike personer som han selv er oppmørt på i sin fremst., ikke minst Geleiter Wegener, Terbovens nærmeste mann og med spesielt direktiv fra Hitler om å overvåke Quisling... Wegener har løpende notater fra hele sin tid i Norge. Men her funnet at hans fremstilling bygger på realiteter. Han er antakelig den viktigste historiske kilde til belysning av disse historiske begivenheter.. Verførspør jeg doktoranden hvorfor han ikke skaffet sig kjenskap til Wegener før han skrev.

Skodvin:

...Wegener er presentert her i kapittelet om Terboven, og det er i ke mangel på kjenskap til hans status. Refererer fra side 195) ... en type kritikk som kan rettes mot mange sider ved denne boka, at det er så mange ting som kunne ha vært med. Jeg gir motstanden helt rett i at dagboka fra Wegener er en hel rikdomskilde...

XIX.

...Det vil aldri la seg gjøre å skrive helt uttømmende, så meget
mer som det er kjent at opposenteren selv har gjort et grundig arbeid
at jeg kan henvise til opposenteren selv. I neste omgang kan vi bruke
beide Wegener og Hartmann.

Hartmann: Jeg takker for den humorsitiske bemerkning, men
vil ikke gi doktoranden anledning til å komme utenom at man ikke har
lov til å gå forbi en mann som Wegener, selvom det er riktig at det
er mange man ikke kan ta med.

Men i hvert fall generalfeltmarskalk M I L C H må ta
med utenom Wegener, og også Göring er viktig å ta med. Hvorfor
har ikke doktoranden søkt forbinnelse med Milch. Milch har ført
helt nøyaktige dagbøker fra 1918 og til sin arrestasjon, også fra
9. april til 7. mai... Det er en vesentlig mengde at hans dagbok ikke
er benyttet...

Doktoranden:....

Treibovens hovedmål var å få istrand et
levedyktig samarbeidsstyre i Norge.

Hartmann:

... Doktoranden må spørre sig selv om han opp-
trer helt forsvarlig når han fremlegger materialet uten å søke se-
trale kilder. Jeg låta store forbehold overfor boken. Jeg kan på-
vise et overmåte stort antal faktiske feil... Den parlamentariske
kommisjons dokumenter er befeftet med vesentlige feil fordi den
danske undersøkelseskomm. ikke har bragt på det rene hvem som er
konsipenter på dokumentene. Det synes jeg nok d-n skulle ha gjort
tydelig oppmerksom på, selv om han her henvist til en artikkell jeg
har hatt i "Militær Orientering" om den saken.

Så vil jeg også nevne at det er kolossalt mange andre
kilder som d-n hadde kunnet øse av. (Detaljerer.)

+++++